

**Университетхүү, институтхүү, еджаглэхүү корпоратив-
нэ шылкэм** тэтүү гээт экзепляр 15-м кышымклуу
кызытхыкын зимурадхэр редакцием **соми 150-клэ** шыклэтхэнхэ
альэкышт. Мыхэм кыратхыкыгээ гээтхэр ялошлаглэхэм
редакцием афещэжы.

сыгъом шалытаг. Нэж-луж-хэм, ныбжьыккэ организацие-хэм клэеджаклохэр алулэхуэ, гушылэгъу зэфэхьуэхуэ, спортым ылъэныккыккэ зэфэхьуэхуэ офтхьабзэхэр ашыкэ зыхьуккэ, ыпккэ кышчытлогъэ пчъагъэхэр нахь маккэ хьунхуэ зэхэсыгъом кьеклолагъэхэм алытаг.

— Зэккэми тызэкьотэу клэлэ-цыккылухэм яфитыныгъэхэр кьэтэжьугъэхуэм, — ело Клэлэ-цыккылу фондыв ипащэу Татьяна Гоголевам. — Сабыйхэм еж-

Кавказ лъэпкхэм яфестиваль

Кавказым щыпсэурэ лъэпкхэм якультурэ фэгъэхьыгъэ я 5-рэ юбилейнэ фестиваль Москва

шэкогъум и 27-м щызэхашэшт. Ар кьэралыгъо концерт залэу «Урысыер» зыфилорэм щыклошт. Культурэм имэфэккэ кавказ республикэхэм яллыккыккэ, общественнэ лофышлэхэр, спортсмен цлэрылохэр хэлэжьэштых.

Фестивалыр Кавказым ис лъэпкхэм я Урысые конгресс Москва иправительствэрэ мы-коммерческэ организациеу «Эльбрусид» зыфилорэмрэ игъусэхуэ зэхашэ. Кавказым кышчыгъэхэм ямызакъоу, Урысыем ичылпэ зэфэхьуэхуэм ыккы Иккыб хэгъэгъухэм кьарыккыгъэ нэбгырэ мини 5 фэдиз мэфэккым кьеклолэнхуэ яжэх.

Мыщ кьэгъэлъэгъон инхэр кышчызэлъахыштых, ахэм лъэпкэ шьуашэхэр, унагъом цагъэфедэрэ хьакъу-шыкхуэхэр хьап-щыпхэмрэ, дышъэидэхэр, лашэхэр, сурэтхэр цыфхэм шалъэгъуштых.

Кавказым щызэлъашлэрэ кьэшъоккэ ыккы оредыло цлэрылохэр фестивалым хэлэжьэшт.

тых. Цыфэу кызыэхьэхэрэм Кавказым ис цыф лъэпкхэм нэмыккэ лъэпкхэм зэрэтеклыхэрэм ишъэф зэрагъэшлэн алыккышт. Хьаккэ зэрэпэгъоккыхэрэр, ланэу кыфашырэм кытырагъэуцорэ шхыныгъохэр, ахэр зыхашыккыхэрэр арагъэлъэгъуштых. Къушхьэчлэхэр гъэшлэ ккыккэ зыккыхуэхэрэр, агухэр зэлухыгъэхуэ, гъунэгъур агъэлъаплэу зэрэщылэхэр, ашъхьэ уасэ зэрэфашыжьырэр арагъэшлэштых.

Кавказ лъэпкхэм якультурэ ифестиваль илээс кьэс Москва щызэхашэ. Ащ кьалэм иобшественнэ щылаккэ чылпэ гъэнэфагъэ щуобытыгъэу щыт, арышъ, цыфхэр кьэжэх.

(Тикорр.).

лофыгъуабэ кышчалэтыгъ

Адыгэ Республикэм и Обществоннэ палатэ пленарнэ зэхэсыгъо мы мафэхэм илагъ. Ар зэришагъ палатэм ипащэу Устэ Руслъан.

Зэхэсыгъом хэлэжьагъэх вице-премьерэу Наталья Широковар, АР-м хэгъэгъу клелэ лофхэмккэ иминистрэу Александр Речицкэр, АР-м псауныгъэр кьэхуэмэгъэнымккэ иминистрэ иапэрэ гуадзэу Галина Савенковар, прокураторэм, гъэсэнэгъэмрэ шлэныгъэмрэклэ Министерствэм ялы-ккыккэ, республикэ ыккы Мыеккыопэ кьэлэ клиническэ сымэджэхэм яврач шъхьалэхэр, нэмыккыхэр.

Зэхэсыгъом зытегушылэнхуэ агъэнэфэгъэ лофыгъохэр кьамылэтыхэзэ, Адыгэ Республикэм и Обществоннэ палатэрэ Роспотребнадзорым и Гъэлорышлэлэу Адыгеим щылэмрэ ыпккэ лоф зэрэ-зэдэшлэштыр кьэзыушыккы-тырэ зээзгыныгъэм зэды-ккэтхэгъэх. Зыныбжэ имы-ккыгъэхэм бзэджэшлагъэ зэ-рамыккыным фэшл шлэгъэн фаехэм ыккы ахэм яфиты-ныгъэхэм афэгъэхьыгъагъ апэрэ лофыгъоу зэхэсыгъом кышчалэтыгъэр. АР-м хэгъэгъу клелэ лофхэмккэ иминистрэу Александр Речицкэм кы-зэрилуагъэмккэ, зыныбжэ имы-ккыгъэхэм бзэджэшлагъэу зэ-рахьагъэр мы илээсым про-центи 4,3-ккэ нахьыбэ хьугъэ.

— Нэмыккэ цыфым имылыккы атыгъугъэу гъогогъуи 107-рэ, хьунклагъэхуэ — 13, гъэпцлагъэ зыхэлэ бзэджэшлагъэу — 5, автотранспортыр рафыжьагъэу — 5 хэбзэхуэмэккэ кьулыккыум иорганхэм агъэунэфыгъ. Зы-ныбжэ имыккыгъэхэм гъогогъуи-турэ наркотикхэр хэбзэнчъэу агъэзеккылагъэу кыхэдгъэщыгъ. Кьэлогъэн фае мыщ фэдэ бзэ-джэшлагъэ зэрахьагъэу блэккы-гъэ илээсым зэрэтымыгъэунэ-фыгъэр, — кылуагъ Александр Речицкэм.

Хьыкумым зэригъэунэфы-гъэмккэ, зыныбжэ имыккыгъэ нэбгыри 129-мэ уголовнэ лоф кьафызэлъахыгъ. А пчъагъэр

блэккыгъэ илээсым нахь про-центи 10-ккэ нахьыб. Мыхэм ащыщэу нэбгырэ 36-мэ — илээс 14 — 15, 93-мэ илээс 16 — 17 аныбжэ. Ахэм ащыщэу нэ-бгырэ 14-р пшьэшъэжьыех.

2015-рэ илээсым ишэкогъу мазэ и 1-м ехьуллэу Адыге-им хэгъэгъу клелэ лофхэмккэ и Министерствэ ипэшлорыгъэшъ учётхэм зыныбжэ имыккыгъэ нэбгырэ 256-рэ ахагъэуцагъ. Сабыйм иплун иккы фэдизэу

лымыпллэрэ ны-ти 145-рэ джаш фэдэу ащ хэтых.

Зыныбжэ имыккыгъэ клэлэ-цыккылухэм бзэджэшлагъэ зэ-рамыккыным, ащ фэдэхэм яп-чъагъэ нахь маккэ шлыгъэным фэлорышлэрэ пэшлорыгъэшъ лофтхьабзэу республикэм щы-зэхашэхэрэм Александр Ре-чицкэр кьатегушыллагъ. Ащ кьызэрэхигъэщыгъэмккэ, гъэса-гъэу, дэгъоу еджэу, спортымккы гъэхьагъэхэр зилэ ныбжьыккыхэр клэлэеджаклохэм гушылэгъу афэгъэхьуэхуэ, ежэ ишысэккэ гъогу занккэ языгъэлъэгъуштыр нахьыбэрэ лофтхьабзэхэм ахэб-гъэлэжьэнхэ фае.

Зыныбжэ имыккыгъэ ныбжьы-ккыхэм бзэджэшлагъэ зэрамы-ккыным пае пэшлорыгъэшъ лоф-тхьабзэхэр нахьыбэрэ республи-кэм щызэхашэнхэ фаеу зэхэ-

хэм ятарихь, якультурэ имыза-ккыоу, нэмыккыхэм яехэрэ ашл-гъэшлэгъон, зэрагъашлэ ашлэгъу. Тызэгъусэу форумхэр зэхэтэ-жьугъащэх, гуфэбэныгъэ зэфы-рялэу тиклэлэцыккылухэр кьэтэ-джынхэм тыдэжьугъэлажэ.

Сабыйм ицыккылугом кышче-гъэжьагъэу зэрыджэгурэ джэ-гуалъэхэм уалыпллээн фаеу елытэ Галина Савенковар.

— Ны-тыхэм клэлэцыккылуком-пьютер фытыратхэрэ джэ-гуккэхэм янахьыбэм ащызэзох. Ицыккылугом кышчегъэжьагъэу мыхэм афэдэхэм арыджэгурэ сабыйм нэмыккыхэм ялыуз кьы-гурымылоу кьэтэджы. Ащ зэ-ккэри кышчежэ, — кылуагъ Галина Савенковар.

Адыгэ Республикэм ибзыл-фыгъэхэм я Союз ипащэу Свет-лана Дорошенкэм унагъор зэккэ-ми альапсэу елытэ. Сабый дэгъури, бзэджашлэри ащ щап-у, шалэжы. Унагъом мэхьанэшхо зэрэптын фаер игушылэ кы-шчыгъэхэщыгъ ыккы ащ игъэ-пытэн, иккыуэхуэмэн удэлэжьэн зэрэфаер кылуагъ.

Адыгеим щыпсэурэ цыфхэм диспансеризациер зэрэклурэр джаш фэдэу зэхэсыгъом кы-шчалэтыгъэ лофыгъохэм ащыщ, 2015-рэ илээсым пыккыгъэ мэ-зипшлым кыккылоцкэ нэбгырэ 30074-рэ ащ кыхырагъэуы-тагъ. Агъэкошчырэ комплексхэр ялэпылэгъоу врачхэр нахьыбэрэ районхэм ккыккыу рагъэжыагъ. Цыфхэм япсауныгъэ изытет зэрагъашлэ, лэпылэгъу афэхьу. Уплэккылуэ ашыгъэхэм кызы-рагъэлъагъорэмккэ, диспансе-ризациер зыккыгъэхэм гу-лынт-фэ, шьоушыгъу узхэр, жьэгъэ-узыр ары анахь кьахагъэщы-хэрэр. Ащ фэдэ гумэккыгъо зилэхэм япчъагъэ нахь маккэ шлыгъэным пае зыдэлэжьэн фэе лъэныккыохэм зэхэсыгъом ащы-тегушылэгъэх.

Мыхэм ыккы нэмыккэ лофыгъо-хэм лофтхьабзэм кьеклолагъэ-хэм яшлэшхэр кьараллагъ, унэ-шъо гъэнэфагъэхэри ашыгъэх.

ГЪОНЭЖЬЫКЪО Сэтэнэй.
Сурэтхэр *Ишъынэ Аслъан* тырихыгъэх.

Миллион 200 кьатлупщыгъ

АгроБизнесИнкубаторым игъэпсын республикэм щылъагъэккылатэ. Ащ ишлуагъэккэ кьуаджэхэм предпринимательствэм нахь зыщырагъэушъомбгъун алыккышт.

2014-рэ илээсым Джэджэ районым ит станицэу Дон-дуковскэм дэжэ ар цагъэп-сынэу щырагъэжьыгъагъ. Аг-роБизнесИнкубаторым пстэ-умккы гектар 57-рэ уыбытышт. 2016-рэ илээсым ащ ишлын аухынэу агъэнафэ.

Зэккэмккы мы проектым сомэ миллиардрэ миллиони 10-рэ тефэшт. Проектыр лахь залуэу гошыгъэу пхырашчыт, джаш фэдэу лахь-лахьэу ахь-щэри пэлуагъэхьащт. 2014-рэ илээсым инкубаторым игъэ-псын пае сомэ миллиони 135-рэ федеральнэ бюдже-тым, сомэ миллион 33-рэ мин 770-рэ республикэ бюдже-тым кьахыгъ. 2015-рэ илээ-сыр кьызыхьагъэм кышчегъэ-жыагъэу мыщ ишлын пэлуа-гъэхьанэу сомэ миллион 200-м еху кьатлупщыгъ.

— Фэбэлэ комплексым ишлын ыккэ фэклуагъ. Щэ-товар фермэм, щэ продук-цием иккыдэгъэккы фэлоры-шлэшт цехитлум, хэтэрыккы-хэр консервацие зышашышт ыккы склад-гъэушчылалэхэм яшлын джырэклэ уыж итых, — кылуагъ Адыгэ Респуб-ликэм экономикэ хэхьоны-гъэмккэ ыккы сатыумккэ ими-нистрэ игуадзэу Вэрэккэ Хьа-лимэт.

Шьугу кьэдгъэккыжыккы чэм-хэр, кьохэр, мэлхэр, чэтхэр зышчалыгъыштыхэр, хэтэрыккэ зэфэхьуэхуэхэр кьызыцагъэ-ккыштыхэр, продукция лыгъыплэ-хэр ыккы аужырэ шапхьэхэм адиштэрэ гъэфэблэхэр Аг-роБизнесИнкубаторым зэрэ-хэтыштыхэр.

(Тикорр.).

Афэразэх

УФ-м хэгъэгъу клелэ лоф-хэмккэ и Министерствэ гъогурыккыныр щынэгъончъэ-нымккэ и Гъэлорышлэлэ шъхьалэ Теуцожь районым щыпсэурэ Владислав Слад-ковым рэзэныгъэ тхылъ ыгъэ-хьыгъ.

МРЭО-у N 2-м ипащэу, полицием иподполковникэу Гьуккэлл Теуцожь, ащ иккылыккыушлэхэм дэгъоу, чанэу лоф зэралэрэмккэ, цыфхэм апэблагъэхуэ зэрэщытхэмккэ «тхьашъуегъэ-псэу» Владислав Александр ыккыом арело.

◆ НЫБЖЫКІЭХЭМРЭ ЩЫЭНЫГЪЭМРЭ

Мыекъопэ къэралыгъо технологическэ университетым медицинэмкІэ и Институт ия 3 — 5-рэ курсхэм ащеджэрэ студентхэу яшІэныгъэхэмкІэ ялэгъухэм къахэщыгъэхэм Фрайбургскэ университетым иклиникэ тхьамэфищырэ стажировкэ щакІугъ.

Ащ къызекІыжьыхэ уж ныбжыкІэхэр яфакультет Іут кІэлэегъаджэхэм ыкІи студентхэм алукагъэх, альегъугъэмкІэ, гупшысэу ашыгъэхэмкІэ адэгощагъэх.

ЫпшэкІэ зигугъу къэтшы-

гъэ университетым медицинэмкІэ и Институт идеканэу НэмытІэкъо Хьазрэт Іофтхьабзэм къекІолагъэхэм шуфэс къарихыгъ ыкІи мыш фэдэ зэхэхэхэм осэшхо зэрјар къылуагъ. Университетым ыцІэ да-

КъальэгъугъэмкІэ студентхэм адэгощагъэх

хкІэ агъалоу, яшІэныгъэхэмкІи ялофшлагъэхэмкІи къахэщыхэ зыхукІэ лъэшэу зэрагопэщтыр ащ игушыІэ къыщыхыгъэщыгъ.

Нэужым Фрайбургскэ университетым иклиникэ щыІэгъэ ныбжыкІэхэм гушыІэр аратыгъ. Ахэм альегъугъэр, гупшысэу, зэфэхьысыжьэу ашыгъэхэр, шІэныгъэу зэрагъэго-тыгъэр ялэгъухэм къафалотагъ.

ЫпкІэ зигугъу къэтшыгъэ университетым иклиникэ тарихэу пылымкІэ ныбжыкІэхэм ягушыІэ къырагъэжыагъ. Іофтхьабзэм къекІолагъэхэр зэрэцагъэгъозагъэмкІэ, илъэс 550-м ехъугъэу клиникэм Іоф ешІэ. А уахтэм къыклоцІ мы учреждением ыцІэ дахэкІэ зэрэдунаеу шыІугъ. Зисэнэхьат хэшлыкІышхо фызілі специа-листхэр щэлажьэх. Ахэм ягъу-

сэхэу тистудентхэм стажировкэ зэракІугъэр, опыту аІекІэ-лымкІэ Адыгеим икІыгъэ студентхэм къызэрадэгощагъэхэр лъэшэу зэрагуапер ныбжыкІэхэм къыхагъэщыгъ.

— Пчэдыжым сыхьатыр 7-м къышегъэжыагъэу сыхьатыр 17.00-м нэс клиникэм тыщІэщтыгъ, — къелуатэ я 4-рэ курсым щеджэрэ Жэмадыкыо Бэллэ. — ХирургиемкІэ ыкІи кардиологиемкІэ от-делениехэу профессорхэу Оливер Томушрэ Кристоф Бодэрэ зипащэхэр арых тыздэщыІа-гъэхэр. Къыхэзгъэщы сшІоигъу Кристоф Бодэ гуихыгъэу къызэрэтыщытыгъэр. Мафэ къэс зыкытІуигъакІэщтыгъ, тикъэбархэм къакІэупчІэщтыгъ. Ахэм шІэныгъэу тагъэгъотыгъэр тапекІэ къэдгъэщыпкъэжыныу тэгугъэ. Мыекъопэ къэралыгъо техно-

логическэ университетым медицинэмкІэ и Институт ия 5-рэ курс щеджэрэ Цуекыо Рэщыдэ къызэрилуагъэмкІэ, анахъэу къыхыгъэщырэр Фрайбургскэ университетым иклиникэ аужырэ шапхэхэм адистэрэ Іэмэ-псымэхэр зэрэчІэухэр ары. Ахэм яшлуагъэкІэ, цыфым илажьэр нахь псынклэу къыхэбгъэщын плъэкІыщт.

— Аужырэ шапхэхэм адистэрэ оборудованием Іоф рытшІэнэу тэри тинасып къыхыгъ. Цыфхэм тјэзагъэп, ау университетым щеджэрэ студентхэм тырагъусэу бэ тагъэ-лъэгъугъэр, къытфалотагъэр, — игушыІэ лъегъэкІуатэ Цуекыо Рэщыдэ. — Европэм ит Іэзэ-плэ учреждением илофшІэн зэрэзэхэцагъэр тинэрыльэгъугъ. Ар бэ зыуасэр.

Жэмадыкыо Бэллэрэ Цуекыо Рэщыдэрэ Фрайбургскэ университетым иклиникэ ординатурэр шахьынэу къырагъэбла-гъэхэмэ, ягуапэу зэрэклощтхэр зэдырагъаштэу къалуагъ. Ащ шІэныгъэу цагъотыщтыр республикэм имедицина хэхьоныгъэхэр ышІынхэм фелорышІэщт.

ГЪОНЭЖЫКЪО Сэтэнай.
Сурэтхэр Іэшынэ Асплан тырихыгъэх.

◆ ЩЫНДЖЫЕ ИКІЭЛЭ ШУГЪЭХЭР

Цыфхэм агу етыгъэу афэлажьэх

Мырзэ Джанбэч

1966-рэ илъэсым Мырзэ Джанбэч Щынджые къыщыхъугъ. ЕджэпІэ ужым дзэм ащагъ. Отделением икомандирхэр зыщагъэхьазырхэрэ еджапІэм ыуж сержантыцІэр иІэу Афганистан кІэлэ ныбжыкІэр ащэ. Ащ псынклэу кІалэм заом итхьамыклагъо къыщыгурэІо.

КІалэмкІэ сыдигъуи щысэ-техыплагъ ятэжъэу Сахьидэрэ янэжъэу Захьрэтэрэ. Ишъхэгъусэу заом кІуагъэр зытесыгъэ тракторым Захьрэт тетІысхы, заор аухыфэ лэжъагъэ. Ахэм кІалэм щысэ атырихыщтыгъ.

Джанбэч сабыибэ зыцаплурэ унагъом кыхъухьагъ. Ятэу Рэмэзанэ, янэу Хьабидэт ІофшІэшхуагъэх, ясабийхэри ІофшІэным фэцагъэхэу аплугъэх. ЗэкІэри дэгъоу еджагъэх. Ахэм кІэлэегъаджэхэр, журналистхэр, спортсменхэр, экономистхэр, юристхэр къахэкІыгъэх. Унагъом кыхъухьагъэхэм зэкІэми дэгъоу Іоф ашІэ.

АпэрэмкІэ кІалэм спортыр сэнэхьатэу хехы. Ау етІани лъэныкъуитІукІэ сэнэхьатхэр зэрегъэгъотых. Адыгэ къэралыгъо университетым экономикэмрэ гъелорышІэнымрэкІэ ифакультет 2002-рэ илъэсым, етІани гъэпсынклэгъэ шыкІлэм тетэу а еджапІэм юриспруденциемкІэ ифакультет къеухых.

Дзэ къулыкъум Джанбэч лыгъи, пэцэныгъэ ІофшІэным икІулайныгъи къыхылхьагъэх. Инасып къыхыи кІалэр псаоу ядэжъ къэкІоажыгъ. Медальхэу «Воину-интернационалисту от благодарного афганского народа», «За ратную доблесть», «За мужество и гуманизм», Афганистан иветеранхэм я Урысые Союз иорденэу «За заслуги» зыфиІорэр, АР-м и Къэралыгъо Совет — Хасэм и Щытхъу тхылъ къыратыгъэх.

Джанбэч Къэралыгъо Советым идепутатэу щэгъогогъо хадзыгъ. Законхэм яштэн илахышхо хэлъ. Анахъэу ишыпкъэу зыхэлэжыагъэхэр хьакъулахьхэм якъэугъоин, унагъом ным, тым ыкІи кІэлэ-цыкІугъом якъэухъумэн фэгъэхьыгъэ хэбзэгъэуцугъэхэр арых. Джанбэч икІэщакІоу илъэс къэс унагъохэу сабыибэ зыцаплухэрэм ахъщекІэ ІэпыІэгъу афэхъух. Унэгъуи 10 фэдимэ илъэсым къыклоцІ унэхэр къаратых. Джанбэч ишлуагъэкІэ Мыекъуапэ клубэу «Афганец» зыфиІорэр щызэхэцагъ.

Мырзэ Джанбэч сыдрэ ІофшІэн ешІэми, ар дэгъоу зэригъэцэкІэщтым пыль, шыпкъагъэ зыхэлъ, зипшъэдэ-кІыжъ къызыгурыІорэ цыф. Депутатым хэбзэихъухьаным икІулайхэр ІэкІэлъых, илофшІэн хэшлыкІышхо фыриІ. Илъэсыбэ хъугъэу Парламентым икомитет ар итхьамат. ІофшІэн дэгъоу зэригъэцэкІэрэм пае Къэралыгъо Советым — Хасэм и Щытхъу тамыгъэу «Закон. Долг. Честь» зыфиІорэр къыфагъэшьошагъ.

Щынджые щыц кІалэм къуаджэм ишыклагъэр елъэгъу, цыфхэм ялъэлухэр ыгъэцэкІэнхэм ренэу ыналэ тырегъэты. Щынджыехэр Джанбэч рэгущох.

Емтіыль Мурат

Емтіыль Мурат Хамидэ ыкІор 1949-рэ илъэсым къэхъугъ. Лэбапэ дэт гурыт еджапІэр 1967-рэ илъэсым къыухи, Пшызэ шьолпыр къэралыгъо университетым биологиемкІэ ифакультет чІэхьагъ. 1987-рэ илъэсым аспирантурэр къыухи, кандидатскэ ІофшІэнэу ытхыгъэр къыгъэшьыпкъэжыгъ.

Мурат къыхихыгъэ темэр АдыгеимкІэ ямышыкІэу щыт. Краснодар краим ыкІи Адыгеим пцэжые зыцахъурэ ясовхозхэм ялофшІакІэ ыгъэфедэ-зэ, биологие шІэныгъэхэмкІэ докторэу М. Х. Виноградовыр ипащэу пцэжыеихэм яхьыллагъэу диссертацие ытхыгъ.

Университет ужым ІофшІэныр Всесоюзнэ научнэ-ушэтэ-кІо институтым щыригъэжыагъ. Диссертациер къызегъэщыпкъэжъ нэуж университетэу къылухыгъэм ифакультет Іоф щшІэнэу рагъэблагъэ, ащ доцентыцІэр къыщыфагъэшьуашэ. Мурат анахъэу зыпылпыр бзыухэмрэ пцэжыеихэмрэ язэгъэ-шІэн ары. Краснодар краим ыкІи Адыгеим узащыІукІэрэ бзыу ыкІи пцэжые лъэпкъ зэфэшхьафхэм ябагъэ, язекІуа-кІэ, ахахъорэр ахэкІырэр, зэрэзэхьокІыхэрэр шІэныгъэлэжыым зэрегъашІэх, зэхефых.

Ащ фэдэу ушэтын Іофэу ышлагъэхэм научнэ ІофшІэгъи 100-м ехъу къакІэлъыкІуагъ. Ахэм ащыщых «Краснодар краим ичІыплэ зейкІхэм макІэу узащыІукІэрэ бзыухэр», «Краснодар краим ыкІи АР-м уза-

щыІукІэрэ пцэжыеихэр» зыфиІохэрэр ыкІи нэмыкІхэр.

Емтіыль Муратэ зэрипытэрэмкІэ, дунаир нахь фабэ къызэрэхъурэм къыхэкІэу краим ыкІи Адыгеим япсыхэм блэкІыгъэ илъэсхэм узыІумыкІэ-щтыгъэу, ау ижырэ лъэхьаным щыІэгъэ организмэхэр ахэхсэ хъугъэ. Ащ фэдэу Пшызэ шьолпыр ипсыхьохэм зыфэдэ амылэгъугъэ псэушхьэ уащыІукІэу къыхэкІы. Ащ «щитень» рагуагъ, къалыркъэщым фэд, ау иинагъэкІэ бэкІэ нахь ин. Ащ фэдэ псэушхьэхэр Шытхьалэ ыкІи Апшеронскэ районхэм къащыбгъотын плъэкІыщт. Мурат къызэриІорэмкІэ, ар дунаир къызэрэфэбагъэм ыкІи псыхьоу Пцэхэрэ Шъхьэгуащэрэ къушхьэу Фыщт къызэречэхьэхэрэм, псыхьом мылыр зэрэхахьэрэм а ижырэ организмэхэр япхыгъэу шІэныгъэлэжыым елъытэ.

Мурат бэрэ дунэе, край ыкІи республикэ научнэ-конференциехэм къащыгушыІэу къыхэкІы. Іоф зыщыІэрэ факультетым шъхьэклафэ къыщыфашы. Мурат ятэу Хьамидэ илъэс 17 нахь ымыныбжэу Хэгъэгу зэошхом хэлэжыагъ. Кавказ шъхьафит зышлыжьыгъэхэм ахэтыгъ. КІалэм ышэу Тембот Ейскэ дэт авиационнэ училищыр къызеухым, бэрэ военнэ летчикэу къулыкъу ыхыгъ, илъэсищрэ республикэу Йемен летчикхэр щыригъэджагъэх. Ау пасэу идунай ыхъожыгъ.

Мурат илофшІэн шлу елъэгъу. Нэгумыхыгъэу щыт, цыфхэм шъхьэклафэ афешы ыкІи къыфашы. Унэгъо дахэ иІ, ыкІорэ ыпхъурэ къакІэхьогъэ сабийхэм ащыгушІукІэу мэпсэу.

ЕМТІЫЛЬ Разиет.
Тарихь шІэныгъэхэмкІэ кандидат.

(Тикорр.).

ФЭТЭРЫБЭҮ ЗЭХЭТ ҮНЭМ ЧЛЭС-

СЭХЬУТЭ Нурбий.

Сүд фэдэрэ лъэныкъокли
чыпл кын ифэгъэ цыфхэм
агу амыгэкюдэу, цылэныгъэм
кытырильхэгъэ кыныр зэра-
дагощыштым тицыфхэр пы-
лтых.

ПУНЫГЪЭ ЮФЫГЪОХЭР

Иныдэльфыбзэ егъэлаплэ, исэнэхъат рэгушхо

Шылыныгъэм сьд фэдэрэ зэхьокыныгъэ фэхъу-ми, анахь шъхьалэу къэнэжьырэр къытклэхъу-хьэрэ ныбжьыклэхэм яплун, ялэжьын ары. Ахэм шылакэм чыплэ гъэнэфагъэ щаубытынымклэ клэлэегъаджэм юфышхо зэшлуехы. Гурыт еджаплэм шлэныгъэу цыфым шызэригъэгъотырэм елытыгъ ишылыныгъэ гъогу зыфэдэщтыри.

Шагундэкъо Анжелэ клэлэ-егъэджэ сэнэхъатым ишып-къэу зырылажьэрэр илъэс 18 хъугъэ. Клэлэеджаклохэм шлэны-гъэ зэраригъэгъотырэм даклоу, шылыныгъэм илъэныкъо пстэ-уми хэшылк афырлэнэу егъа-сэх, ныбджэгъуныгъэм, зэкъош-ныгъэм уасэ фашыным фе-щэх.

Пшыжъхьаблэ дэт гурыт еджаплэу N 11-м Анжелэ джыри щеджэщтыгъ клэлэегъэджэ сэнэхъатым ишылыныгъэ гъогу рипхынэу зырехъухьэм. Янэу Гошпакъэ урысыбзэмрэ лите-ратурэмрэклэ клэлэегъаджэу юф зэришлэрэр лэубытыплэ къыфэ-хъугъ. Уроком зызэрэфигъэ-хьазырырэм еплэу шысыщтыгъ, ехъуапсэщтыгъ. Ау иныдэль-фыбзэ сыдигъоклэ нахь фэ-щагъэу шытыгъэти, адыгабзэм-клэ клэлэегъаджэ хъунэу ты-риубытагъ.

Гурыт еджаплэр къызеухым,

Шагундэкъо Анжелэ клэлэегъэджэ сэнэхъа-тым ишыпкъэу зырылажьэрэр илъэс 18 хъугъэ. Клэлэеджаклохэм шлэныгъэ зэраригъэ-гъотырэм даклоу, шылыныгъэм илъэныкъо пстэ-уми хэшылк афырлэнэу егъасэх, ныбджэгъу-ныгъэм, зэкъошныгъэм уасэ фашыным фе-щэх.

Адыгэ къэралыгъо универси-тетым Адыгэ филологиерэ культуэрэмрэклэ ифакультет члэхъагъ. 1997-рэ илъэсым ар къыухыгъ. Ицыклогъом зыклэ-хьопсыщтыгъэ клэлэегъэджэ сэнэхъатыр зэригъэгъоти Мые-къуапэ дэт ублэплэ еджаплэу N 33-м юф шышлэнэу ригъэ-жыгъа.

— Апэрэ мафэм къыщегъэ-

анэбгъэсыжын умылэкымэ, узэджагъэри, зэбгъэшлагъэри хъаулыгъ, — ело тигушылэгъу. — Ар къызгурылагъэу юф-шлэныр зезгъэжыгъэм къышы-ублагъэу клэлэеджаклохэм нахь ашлогъэшлэгъон лъэныкъохэм сыналэ атесыдзагъ, еклолэклэ, шыклэ-амалхэм салыхъуэзэ юфым сыхэгъозагъ. Апэрэ ма-фэм къыщегъэжыгъэу лъэпкъ

зэфэшъхьафхэр зыщеджэрэ еджаплэм сыщылэжьэнэу хъугъэ. «Адыгабзэр нэмык лъэпкъхэм ябгъэшлэн плъэкыщтэп, адыгэ клэлэцыклогъэми зэгъэшлэгъуае къащэхъу» зэралорэр тэрэзэп. Урокыр ашлогъэшлэгъон зы-хъуклэ, жьы къамыщэу ахэр къыодэлх. Лъэпкъ зэфэшъхьа-фхэм къахэкыгъэ ныбжьыклэу езгъаджэхэрэм адыгабзэр шлу зэрязгъэлэгъуштым, ар нахь куоу зэрязгъэшлэщтым сыпыль.

Анжелэ иегъэджен сыхъат-хэр зэхыщэхэ зыхъуклэ, клэлэ-еджаклохэм ар нахь псынклэ къызэрафэхъуштым къыпкъы-рэклы. Нэрылэгъу лэпылэгъухэр, кроссвордхэр, ребусхэр, джэ-гуклэ зэфэшъхьафхэр егъэфе-дэх.

— Клэлэегъаджэмрэ клэлэ-еджаклохэмрэ азыфагу зэгуры-лоныгъэ иллын фæе, армырмэ, яплорэри ябгъашлэрэри апкъы-рыхъащтэп, — ело тигушылэгъу. — Нэбгырэ пэпчэ еклолэклэ гъэнэфагъэ къыфэбгъотын фæе. Сиегъэджен сыхъатхэм зафзэ-гъэхъазыры зыхъуклэ, бэрэ сыгу къэклы адыгабзэр шлу сзы-гъэлэгъуэгъу, сиклэлэегъэджа-гъэу Бзэдэжыгъыкъо Асыет. Ащ юф къызэрэддишлэщтыгъэр, гъэшлэгъонэу къызэрэфилуа-тэщтыгъэр шысэтэхыплэ сфэ-хъугъ.

Республикэм ыккы районым ащызэхашэрэ егъэдженхэм, семинархэм, зэнэкъокъухэм Анжелэ ренэу ахэлажьэ, ишлэ-

Клэлэеджаклохэр яныдэльфыбзэ рыгушхонхэу егъэсэгъэнхэр, бзэм имэхъанэ, итарихъ ягъэшлэгъэныр, яныдэльфыбзэ шлу ягъэлтэ-гъуэгъэныр ыккы лъэпкъ зэгурылоныгъэ ахэлэу лэужхэр плугъэнхэр ары апэрэ пшыгъылыгъу Анжелэ зыфигъэуцужьырэр.

ныгъэхэм зэрахигъэхъоштым пыль. Адыгабзэ зэраригъашлэ-рэм нэмыклогъу, адыгэ ыккы нэ-мык цыф лъэпкъхэм яшэн-хабзэхэр къызылотыкырэ юф-тхъэбзэ зэфэшъхьафхэр ренэу егъэхъазырых. Бэмышлэу «Адыгэ хьаклэщ» зыфилорэр зэ-хищагъ. Адыгэхэм хьаклэм мэхъанэу ратырэр, шъхьэклэфэ-ныгъэу фашлырэр, ижыккы зэрэпэгъокыштыгъэхэр, тикульту-рэ ибаиныгъэ клэлэеджаклохэм къагъэлэгъуагъ, орэдхэр къа-луагъэх, къэшъуагъэх. Юфтхъаб-зэм я 4-рэ классым щеджэ-рэ клэлэеджаклохэр ары хэ-лэжыагъэхэр. Анахь чанэу зы-къэзыгъэлэгъуагъэхэм ащыщых Хьакъунэ Азидэ, Даур Дамир, Датхъужь Альбинэ. Хабзэ зэ-рэхъугъэу, мыщ фэдэ юфтхъаб-зэм еджаплэм щеджэхэрэр, клэлэегъаджэхэр, ны-тыхэр къы-рагъэблагъэх.

— Пуныгъэ-гъэсэнныгъэу клэ-лэеджаклохэм яптыштымклэ уро-кыр лъызыгъэккылатэу хъурэр внекласснэ юфшлэныр ары, — ело Анжелэ. — Пчыхъэзэхъ-хэхэр ренэу зэхэтэщэх, лъэпкъ

зэфэшъхьафэу тиеджаплэ ще-джэхэрэр ахэм фэчэфхэу, гу-хъахъо хагъуатэу хэлажьэх. Сьд фэдэрэ внекласснэ юфшлэн зэ-хэсшагъэми, сшымыгъупшэу сыналэ зытетыр зэкъошныгъэр зэрэдгъэпытэщтыр, лъэпкъ зэ-фэшъхьафхэм ахэлэ шэн шла-гъохэм клэлэеджаклохэм аналэ зэрэтырзгъэдзэщтыр ары. Лъэпкъ зэфэшъхьафхэм якуль-турэхэм ащызгъэгъозэнхэр, лъэпкъ хабзэхэр зэрэзэтеклэ-хэрэр, ахэм лъапсэу ялэхэр язгъэшлэнхэр, зэгурылоныгъэм, зэкъошныгъэм ямэхъанэ къа-гурылоу, ахэр агъэлэаплэу шы-тынхэр ары силофшлэнклэ сип-шъэрылэу слъэгъурэр.

Шагундэкъо Анжелэ ины-дэльфыбзэ ыгъэлэаплэу, исэ-нэхъат рыгушхоу, ишытхъурэ идахэрэ аригъалозэ юф ешлэ. Сьд фэдэ чыплэ къин ифагъэ-ми, къыхыхыгъэ сэнэхъатым фыклэгъожыгъэу къыхэкыгъэп, лъэгэплэ инхэм зэрэнэсыштым ар пыль.

ПИАТЫКЪО Анет.

Сурэтыр лэшыгъэ Аслъан тырихыгъ.

Шлэныгъэ лые хъурэп

«Чыр цынынэзэ къауфэ, клалэр цыкыгузэ агъасэ» зыфилорэ гушылэжьыр пуныгъэ ыккы гъэсэнныгъэ гъэсэпэтхыдэу щыт. Ицыклогъом щегъэжыагъэу дэлоныр ышлэу, тхылъыр икласэу, нахьыжхэм ягушылэ клэдэлуклэу къэтэдджырэр ины зыхъуккы игъогу зэрэдэмыхыщтыр, шлэныгъэхэм зэрафэклоштыр, шылыныгъэм уасэ зэрэритыщтыр нафэ.

Цыфыклэм иплун-лэжьын сы-дигъуи тикъэралыгъо анахь мэхъанэ зыщыратырэмэ ащыщ. Клэлэцыклогъу лыгыплэхэр, еджа-плэхэр клэу ашлых, охътаклэм дишлэрэ лэмэ-псымэхэр ачла-гъэуцох. Технологиаклэхэм ялэхъан удэлэбэкъон пшъэ-рылпыр ахэм ащызэшлуахы. Еджаплэхэм афэдэ къабзэу, тхылъеджаплэхэм шлэныгъэхэр шылыныгъэ лъэныкъо зэфэшъ-хьафхэмклэ еджаплэхэм, сту-

дентхэм, ныб-жыккыклэхэм — цыфхэм аха-гошчэнхэмклэ ю-фышхо ашлэ, ащклэ амал гъэшлэгъоныбэ къызфагъэфе-дэ. Бэмышлэу АР-м и Лъэпкъ тхылъеджаплэ техникескэ ыккы экономикэ ли-

тературэмклэ иотдел егъэджен сыхъат зэхыщэгъагъ. Ащ къы-рагъэблэгъагъэх ыккы хэлэжъа-

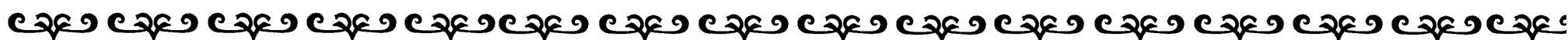

гъэх АКЪУ-м игуманитар-тех-ническэ колледж иеджаклохэр. Зичэзыу егъэджен сыхъатыр зыфэгъэхыгъагъэр темэу «Ком-пьютеры: история счета, лю-дей и машин» зыфилорэр ары.

Еджаклохэм мы сыхъатым амышлэщтыгъабэ щашлагъ. Гу-шылэу «Компьютер» зыфилорэр къыздыкыгъэр, я 17-рэ ллэшлэ-гъум сыда «компьютерхэр» зы-фалощтыгъэхэр, лъытэклэ тех-никэр ыккы кыдзэккы амал лэмэ-псымэхэр игъорыгъоу ахахъо-зэ техникэ ин зэрэхъугъэхэр къафалотагъ.

Гупшысэм зэрэхъахъоу зызэ-риубгъурэм елытыгъэу, цыф шылэклэ-амалхэм зызэраушху-рэр, машинэ земылэужыгъохэр шылэ зэрэхъухэрэр, техникэм лъэбэкъу инхэр зэришыгъэхэр, а зэккы цыф акылым, шлэны-гъэм, сэнаушыгъэм япхыжы-гъэу, ахэм къызэрапкъырыккы-рэр зэлуклэгъум шыклагъэтхыгъ. Акылау уилэр умыгъэхъаулыеу, уишлэныгъэ ащ гъусэ фэпшызэ юф зыдэпшлэжымэ, обществэ-ми о пшъхыи шлуагъэ къызэ-рафэпхыщтыр къащыфарапо-тыкыгъ.

ДЗЭУКЪОЖЬ Нуриет.

ИСКУССТВЭМ ИЦЫФХЭР

Пэрэныкьо
Чатиб.

Адыгэ Республикэм и Лъэпкъ театруу Цэй Ибрахымэ ыцэккэ щытым ильэс 53-рэ хуыгъуу Иоф шызышлэрэ артистэу, драматургэу Пэрэныкьо Чатибэ итворческэ пчыхъэзыхахъэ непэ Мыекъуапэ щыккэщт. Искусствэм ицыф фэгъэхьыгъэ тхыгъэхэр мышккыккэщт.

Урысые Федерацием изаслуженнэ артистэу, Адыгэ Республикэм инароднэ артистэу Пэрэныкьо Чатибэ ыныбжы ильэс 80 хуыгъэ. 1962-рэ ильэс Москва дэт театральнэ институтыр (ГИТИС) къэзыуыгъэ адыгэ купым хэтэу Адыгэ кээралыгъо драматическэ театрум Иофшлэныр шыригъэжыгъ. Артистэу зэраштагъэмккэ тхылъым датхагъэм фэшхъаф джы кызнэсыгъэм ащ дэтэп. Хэкум зыфыригъэджэгъэ сэнэхъатыр зэблихуныр ышхъэ кыхъагъэп. Артистмэ щыккэ дэгъу ялэккэ, зыщыккэ хэрэ шымыккэ, кын амылэгъуэккэ арэп. Арэу зэрэщытэз, Пэрэныкьо театруу кызырзуитын щылэп. Ыгу хэтлагъэу шымытмэ, исэнэхъат фэмышхъапккэмэ ильэс 53-рэ хуыгъэу сценэм тетынэ? Роль 200-м ехъу кышлын ылккыныя? Арышъ, Пэрэныкьо Даутэ ыккыу Чатибэ Адыгэ театруу ищылэныгъэ щыц шыпккэу зыххыгъэр бэшлагъэ.

Чатибэ кызырзуухъагъэр лэжэккэ унэгъо лужъу, зэшхыпхуитф хуыцгыгъэх. Ятэу Даутэ колхоз бригадирыгъ. Хэгъэгу зэошхор кызыжъэм дзэм ащи, 1942-рэ ильэсым эккэладагъ. Янэу Абатурэ янэжъэу Пакъэрэ агу амыгъэккэдау ялфыгъэхэр зэрагъэшхэщтхэм, зэрафэпэщтхэм пылгыгъэх. Абатурэ колхоз Иофыр дигъэцэккэщтыгъ. Кын дэдагъэм, аплугъэх, рагъэджагъэх. Чатибэ ккэлэ чыжъэм еджа-ккэ зэрэкуагъэр лъэшэу яни, ыш-ышхыпхуэхэм ягопагъ, гушлуагъэх, «сыдэуштэу едгъэджэщт?» алуагъэп.

Тэхутэмккэе гурыт еджаплэр кызыуухым, Адыгэ ккэлэегъэджэ институтым ушэтынхэр щытыгъэх, агу конкурсым пхырыккыгъэп. Зыдигъэзэщтэу, зызэртыштытмэ егушысы, янэ-рэ ышнахыжъэр яшлэ хэлъэу Тиуапсэ куагъэ ыккы хы тех-ническэ училищым члэхъагъ. Егугоу еджэзэ, ильэс тешлагъэу письмэ кыккэ Ахэджэго Мэджыдэрэ адыгэ гъэзетым илофышлэу Шхъаплэккэу Хысэрэ кыфагъэхыгъэр. Ащ итхэ-гъагъ Москва театральнэ ин-

ститутым шырагъэджэщтмэ яккыхэхын Мыекъуапэ зэрэщылэщтыр, ятэшэу Индрысэ зыщеджэгъэ дэдэм члэхъанэу фаемэ еккэленэу. Ащыгъум Чатибэ ышлэщтыгъэп а нэбгыри-тоу кыфэтхыгъэмэ ятэшыр ягъусэу а еджаплэр кызырзуухыгъэр. Нэужым ышнахыжъ кыфилотэжыгъ Мэджыдэ зэрэкуагъэу ыккы гушылэгъу зэфэхыгъэхэу Чатибэ Тиуапсэ куагъэу хы училищым зэрэщеджэрэп.

Еджаплэм члэсызэ Чатибэ художественнэ самодеятельностым хэлажъэщтыгъ, оред кылощтыгъ. Я 9-рэ классым исыгъ хэкум иеджаплэхэм ясамодеятельностым иккыгъэлэгъонэу Мыекъуапэ шылагъэм зыхэлажъэм. Джащыгъум жюри хэсыгъэ адыгэллэ лъэгъупхъэм кырилогъагъ оредыло ныбжыккэ хэр адыгэ ансамблэм зерищыккэгъэхэр, фаемэ, еджаплэр кызыуухыккэ аригъэштэ-нэу. Мэджыд зерицлэр зехи-хыгъагъ, агу ылккыуацлэ ышлэ-щтыгъэп. Еджаплэр кызыуухым, гухэлъэу илагъэр нэмыккыгъ. Джы письмэу кылуагъэмккэ енэгъуагъ ар зэрэ Мэджыдэм.

Егъэжъэгъур

Мафэу агъэнэфагъэм еху-лэу Чатибэ Мыекъуапэ къэ-сыгъ. Театрум ифойе ккэлэу ккэлолагъэхэм ахэтэз, а Мэ-джыдэр кычлэхъэу зельэгъум, пэгъоккы сэлэм рыхыгъ.

— Письмэм уккышагъ, ар-ба? — ккэупчыгъ.

— Ары, сыккышагъ.

— Сценэм уккытехъэмэ ккэ-плэщтхэр уккыхэмыуеккэу дэ-гъоу зэбгъэшлагъэха?

— Зэзгъэшлагъэх.

— Ащыгъум дэгъу, мэккэ лэтыгъэккэ зэхэугуфыккыгъэу, умыщынэу ккэлох, — ккыри-луи, залым члэхъагъ.

Москва ккыккыгъэхэу теат-ральнэ институтым иректорэу М. А. Горбуновымрэ актерскэ факультетым идеканэу П. В. Остальскэмрэ зыфалуагъэр зэккэ Чатибэ сценэм щигъэ-цэклагъ — баснэм, усэхэм ыгу етыгъэу ккэджагъ, адыгэ ореджыри мэккэ лъэшккэ ккы-

Лъэпкъ

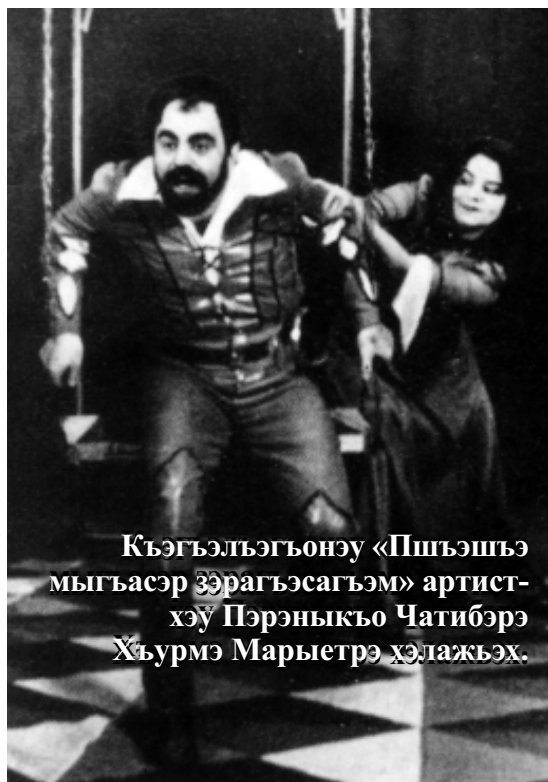
луагъ, ккырилогъэ темэмккэ едзыгъор ккышыгъ, ккэшъуагъ. Комиссием хэтхэм зэдырагъаштэу хуыккэ алытагъ. Джа-рэуштэу 1957-рэ ильэсым ар-тист сэнэхъатым ильагъо теу-цуагъ. Иккы фэдизэу а сэнэ-хъатыр ккызлэккыгъэхъагъэу, ккышырэ роль пэпчэ илэпэлэ-сэныгъэшхо ккыхэщэу ащ фэ-диз ильэсхэм рэлажъэ. Адыгэ студиеу театральнэ институ-тым зищытхъу щалуатэщты-гъэм щызэдеджагъэхэу Пэ-рэныкьо Чатибэ, Ккыккэ Юрэ, Ус-тэккэ Мыхъутарэ, Уарпэккэ Аслъа-нэ непи сценэм зэдытетых.

Актерскэ лэп-лэсэныгъэмккэ ккэлэегъаджэу ялагъэр доцентэу В. А. Вронская-ры. Ригъэджэ-гъагъэх ащ апэ-рэ Адыгэ сту-дийцэхэу 1941-рэ ильэсым ккэзыу-хыгъэхэу ясэнэ-хъат рылэжъэн-хэу зинасып ккы-мыккыгъэхэр. Хэ-гъэгу зэошхом хэккэдагъэ ккэли 9-мэ ащыщыгъ Чатибэ ятэшри.

Варвара Алек-сеевна ятлэонэ-студием ихудожественнэ па-щэу, профессо-рэу Михаил Чи-стяковыр игъусэу студийцэмэ нэбгырэ пэпчэ ылккыуацлэ ккэ-упчлэхэзэ нэлуасэ зафашыгъ. Чэзыур Чатибэ ккызынэсым, «сэ сы Пэрэныккы, о ебгъэ-джэгъэ Пэрэныккыор сятэш» рилуагъ. Педагог бзылфыгъэр нэку-нэпс хуыгъэу лэпллэ ккы-зэрэрищэккыгъэр Чатибэ шы-мыгъупшэжынынэу ищылэныгъэ ккыхэнагъ.

Ккэлэегъаджэмэ аналэ лъэ-шэу Адыгэ студием ккытетыгъ, иккыу фэдизэу сценэм зэрэ-фагъэсэщтхэм дэшхъахыгъэ-

хэп. Тиккэлэхэмрэ типшъашъэ-хэмрэ афэгъэхыгъэу ректо-рым ылощтыгъ: «Сиадигъэхэр». Ащ гур ккылэтыщтыгъ, нахъ дэгъоу еджэнхэм фищэщты-гъэх. Джы ккызнэсыгъэм шу-ккэ игугъу ашыжъы. Апэрэ кур-сым щегъэжъагъэу студент анахъ дэгъумэ ащыщэу Чатибэ ильэситфэ еджагъ. Дипломнэ спектаклэхэу агъэнэфагъэмэ ащыщэу «Цыфымрэ тыгъу-жымыр» зыфилуу испан дра-матургэу А. Гимера идрамэу

Ккыгъэлэгъонэу «Пшъэшъэ
мыгъасэр зэрагъэсагъэм» артист-
хэу Пэрэныкьо Чатибэрэ
Хъурмэ Марыетрэ хэлажъэх.

Бэрэтрэ Хъамидэ зэридзэккы-гъэм Себастьян ироль ккыщи-шынынэу ккыратыгъ. Дэгъу дэ-дэуи ккышыгъ. Адрэ дипло-мнэ спектаклэхэу «Машенька» (А. Афиногенов), «Чыпч зы-мылагъэм упплэжъ ыгъотыгъ» (А. Островский) зыфилэхэрэм Окаемовымрэ Епишкинымрэ ярольхэр ккыащышыгъ. 1962-рэ ильэсым еджэныр ккыухи, сту-диер хэкум ккызэккэжыым, а спектаклэхэр репертуарым ха-гъахъахи, Мыекъуапи тиккыу-джэхэми ккыащыгъэлэгъуагъэх,

цыфмэ гушлуагъо ккыфахы-зэ, Адыгэ театрум пккэуу ккэ-уцуагъэх. Ахэм зыккэ ащы-щэу Пэрэныккэ Чатибэрэ ишхъэгъусэу Разыетрэ про-фессиональнэ театральнэ гъо-гум теуцых.

Ишхъэгъусэ
ккыгот

Зэгурылохэу, ялорэ яшлэрэ зэхэлъэу, яунагъо цыф куа-плэу псэугъэх, сценэм зэды-тетыгъэх, а зы спектаклэхэм зэдыхэтхэуи бэрэ ккыхэккыгъ. Ккэлэрэ пшъашъэрэ зэдаплугъ, рагъэджагъэх. Разыет Пэхъу-мэ япхъугъ (Рая етлощтыгъ), ильэс 40 фэдизрэ сценэм те-тыгъ, ролыбэ ккышыгъ, агу-рылощтыгъ режиссермэ, ягуа-пэу яспектаклэхэм ахагъэла-жъэщтыгъ. Аужырэу ккышы-гъэмэ ащыщ Дэхэбаринэ ироль — драматургэу Мамый Ерэ-джыбэ икомедиеу «Дэхэбаринэ иккыаккэщ» роль шхъалэу хэтыр. Шэн гъэтлылгыгъэ зилэ бзылфыгъэ рэхъатэу, гуккэ-гъу зыхэлъэу, бэрэчэт нэгъулоу шытыгъ Разыет. Театрум члэт артисткэ цлэрыломэ ащыщыгъ. Ифэшшошэ шыпккэу Ккэбэр-тэе-Бэлыккэр Республикэм изаслуженнэ артист щытхъу-цлэр ккыфаусыгъ, ащ ры-гушхоштыгъ, ыгъэлэплэщтыгъ. Разыет идунай зихъожыгъэр ильэс 15 хуыгъэ, зыдэккэжы-гъэм Тхъэм шышлу ешл. Пэ-рэныккыохэм яартист унэгъо ныбжыккэжыгъэм непи щысэ-техыпл.

Чатибэ Иоф зишлэрэм щегъэжъагъэу репертуарым пы-тэу хэмытэу ильэс ккыхэккы-гъэп. Ныбжыым емылгыты-гъэу, ащккэ чан, зи ккызты-ригъанэрэп. Артистым итвор-ческэ гъогу урыплэжъымэ, ана-хъэу зыцлэ ккэлошхэр мышккэ фэдэ ролы: Мыхъамэт («На-сыным игъогу» — Ккэрэцэ Тембот), Хъанахыккэу Ккым-чэрыи («Пшы-оркэ зау» — Ккыуеккэу Налбий), Хъэккэсэккы («Насыпыр ежъ-ежырэу ккы-ккэрэп» — Мамый Ерэджыб),

Щысхэр: А. Уарпэккыу, Н. Жанэ, Ч. Пэрэныккыу,
С. Хэкужъ, Ю. Хъут; шыгъэр: Н. Тхъакулаш,
М. Устэккыу, Ккы. Шхъаплэккыу, Ч. Мурат.

театрэм зырритыгъ

Глостер («Пэчыхъэу Лир» — У. Шекспир), Козак («Къушхъэм сыгу хэлъ» — У. Сароян), Эдильбай («Плэшлэгъум нахъ кыхъэу зы маф» — Ч. Айтматов), Батыр ыкIи Нэпцэшхор («Батыр» ыкIи «Iэ-натIэм игъэрхэр» — Мурэтэ Чэпай), Жевакин («Ревизор» — Н. Гоголь), нэмыкIхэри.

Рольхэм якъэшIыкI

Чатибэ къышIырэ рольхэм куоу ачIаIабэ, психологическэ къэтыкIэ гъэшIэгъон къафегъоты, иIэпэлэсэныгъэ икIуIкIэ ыгъэфедэзэ, къытырэ образыр пшIошъ ыгъэхъоу уапашхъэ къырегъэуцэ. Иактерскэ шыкIэ-гъэпсыкIэ зыфэдэр щысэхэмкIэ къэзгъэлъагъэ сшIоигъу. Мамый Ереджибэ икомедиеу «Дэхэбаринэ ихъа-кIэшъ» хэт псэлыхъохэм ащыцэу ШъэоцIыкIу иролькIэ ар зыфэдэр мырэуцтэу къегъэлъагъэ: зышIолышху, шъхъащытхъужь, адрэ псэлыхъохэр ихъэтэпэмыхых, ежъ фэдэу зэуагъэ щымыIэу зэхилъхъагъэр ежъыри ышIошъ хужьыгъэу зэо къэбарыр ыжэ дэ-кIырэп, оредэ ышIыжыгъэу къело зэпыт. БгъэкIэ рикIыхэ-зэ Дэхэбаринэ къыдихыныр ары игухэлъыр. Ыгъэдэлэн ыгъотымэ, къышIэшт гоо фэшIыкIэ, ишъхъэгъус ары зэгуаорэр. ШъэоцIыкIу джа ибгъэкъэгъэ-шъорышIыгъ ары артистым зиобразэу къытырэм лъапсэ фишIыгъэр, удигъэхъащхызэ уегъаумысы.

Классикэм зыфэбгъазэмэ, анахъэу къыхэбгъэщмэ хъуштыр У. Шекспир икомедиеу «Пшъэшъэ мыгасэр зэрагъэ-сагъэр» зыфилоу Къуекъо Налбый зэридзэкIи, КIуращынэ Аскэрбий ыгъэуцугъэм Петруччо иролэу къышIышIыгъэр ары. Мы спектаклэмкIэ Шекспир идраматургие апэрэу тисценэ къытехъагъ. Ащ елътыгъэ творческэ пшъэдэкIы-жьи театрэм иIагъ. А пшъэдэкIыжыр режиссерым фэшъафэу анахъэу зэлъытыгъагъэр Катаринэрэ Петруччорэ ярольхэр къэзышIыгъэхэ Хъурым Марыетрэ ПэрэныкIо Чатибэрэ. Къатенэрэ щымыIэу дэгъу шъыпкъэу япшъэрылъ агъэцэкIагъ. Спектаклыр Лъэпкъ театрэм ихъишъэ пытэу хэу-цуагъ.

Чатибэ къызэригъэлъэгъуа-гъэмкIэ, Петруччо кIочIэшIу зы-хэлъ кIэлэ лъэгъупхъ, пхъэ-шэ хъазырэуи Катаринэ дэ-

ПэрэныкIо Чатибэрэ ишъхъэгъусэу Разыетрэ апхъоу Марыет, акъоу Азамат.

зекIо. БгъэпцIэни, бгъэшэхъу-ни плъэкIыштэп. Зытетыр шъхъэ-ихыгъэу къыуиошт, ежъ ри-хъухъагъэр къыдэмыхъоу, зы-филоу утыримыгъахъэу уц-уцтэп. Пшъашъэм ар икIуIкIэ зэхилъагъ. Пшъэшъэ мыгъа-сэу зыкIыгъэлъэгъоным зэрэ-пылым, зыкIызыришIырэм Петруччо — ПэрэныкIом гу-лътэшъ, зэрэдзекIошт шы-кIэри нахъ егъэунафы, ыналэ къызэрэтыридзагъэри къэшIэ.

Ежъыри Катаринэ ыгу факлоу зэрэхъугъэр зыдешIэжы. Ауми, пшъашъэм пхъэшэ-нэ-шаеу дзекIо, узыстышт гу-щылэ дысхэр фэдых. Ау Ка-таринэп зэбэнырэр, зэбэны-рэр имыло-мышIагъ, игъэпсыкIэ мыщыу, маскэу тельыр зэрэ-тыридзыныр, Катаринэ шъып-къэр къычигъэщыныр ары ыкIи къычигъэщы. ШIу зэрэлъэгъугъэ нэбгыритIумэ янасып къызэ-рэлъэкIыштым, ящылэныгъэ мас-кэ тельэшъо Iоф къызэрэхэ-мыхъащтым игупшысэ Чатибэ-

рэ Марыетрэ гум итIысхъэрэ рольхэмкIэ уфашъэ.

Мы спектаклым фэгъэхы-гъэу зэлъашIэрэ театровед-кри-тикэу Рудольф Кушнарэвым ирецензие игъэкIотыгъэ режис-серми артистхэми ялофшIагъэ осэшхо фишIэу журналэу «Те-атр» зыфилоу къыхиутыгъагъ, Петруччо иобраз шъыпкъэны-гъэшхо хэлъэу къызэритыгъэр, актерскэ къулайныгъэ зэрэхэ-лъыр хэушъхъафыкIыгъэу къы-хигъэщыгъ.

ТеатрэмкIэ спектаклыр лъэ-гэлэ гъэнэфагъэ хъугъэ. Ащ ПэрэныкIо Чатибэ илахышхо зэрэхэлъыр лъэшэу нафэу щыт.

Илъэс зыбгъупшIкIэ узэкIэ-лэбэжымэ, зыгъэгумэкIырэ Iо-фыгъо горэ Чатибэ ыгукIэ къы-зыдырихъакIэу щытыгъ. Ыушъэ-фыштыгъэп. Непэрэ шылакIэм къыхэхыгъэ темэкIэ пьесэ ытхы шIоигъуагъ, ау тхъапэм адрэ тхъапэр кIэлъыкIозэ, мэкIэ-ма-кIэу, гуIэн хэмылэу тхэу ри-гъэжъагъ. Джарэуцтэу пьесэр

гъунэм нигъэсыгъ, зыхэлэзы-хъажыгъэ чыплэхэри, икIэры-кIэу кIишыкIыжыгъэхэри къы-хэкIыгъэх. «О, си Тхь, къыс-фэгъэгъу!» — джары зэрэ-джагъэр.

Щылэныгъэм иджэмакъ

Пьесэр театрэм ищыкIагъэу, гъэуцугъэн фаеу художест-веннэ советым ылытагъ ыкIи режиссер цIэрылоу ТхъакIумэ-щэ Налбый ащ игъэуцун фе-жъагъ. Авторымрэ режиссе-рымрэ яшIэ зэхэлъэу фина-лыр зэрэхъокIыгъ, нахъ агъэ-лъэшыгъ. ТищылэкIэ къыхэ-хъухъэрэ хъугъэ-шIэгъэ дэйхэу ешъоным, наркоманием къа-пкъырыкIырэ тхъамыкIагъор сценэм иамалхэмкIэ спектак-лым къыгъэлъэгъуагъ.

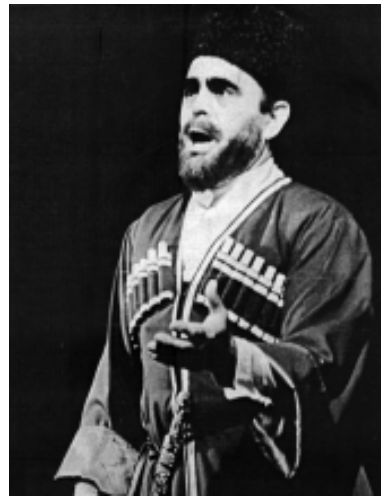
Нымрэ тымрэ акъо ешъуа-кIо агъэдэлэн алъэкIырэп. КIэ-лэгъаджэщытыгъэх, пIуки гъэ-сакIи дэгъоу ашIэ, ау амал фэхъугъэхэп, алэкIэлыгъ. Сьд ралуагъэкIи зыхигъахъэрэп, къы-ридзэхэрэп, цIыфыгъэ-адыга-гъэр чIинагъ. Янэрэ ятэрэ ежъым егъэмысэх, ялофшIагъи ящылэкIи икIэнэкIалъэх, яты-гъожы. Ишъхъэгъусэ зыфэгъ-бжыкIэ еошъ, шъэжъыемкIэ еукIы. Илъэс заулэрэ хъапскIэ агъэлъынагъ. Ау ащ пае на-хышIу хъугъэп, ибзэдэжшIа-гъэмэ ахегъахъо. Шхонч узэн-дыгъэр ылыгъэу ятэ къызе-ушъым ягъунэгъулэу къыри-хылагъэм шхончыр къылэкIа-тхъызэ, Iашэр къэо. ПцэшIуа-щэр къытемыфагъэми, ыкIо инэлэтэх зекIуакIэ тым фэщэ-чырэп, ар аджал фэхъу. Ятэ зылэкIеубытэшъ, мэкъэ Iэты-гъэкIэ «О си Тхь, къысфэ-гъэгъу!» ело кIалэм. Спектак-лым ар иухыкI.

ЗыкIишIэжыны, гъогу тэ-рээ ар теуцожышIта? — а упчIэу зыфэбгъэуцужырым иджэуап ор-орэу ептыжыныр спектаклым къыпфегъазэ. Тым ироль ежъ ПэрэныкIо Чати-бэ къэшIы, ныр — Уджыхъу Марыет, ыкIо — Жъудэ Ас-кэрбий. Мыхэми, адрэ арти-стэу хэлажъэхэрэми пьесэм хэлъ гупшысэр пшIошъ агъэ-хъоу ярольхэр къашIых. Мые-къуапи, къуаджэхэми спектак-лыр къащагъэлъагъо, агу ри-хъэу, зэхашIэу еплых. Гъо-бэкъуае, ТэхъутэмыкIуае Iо-рытIо къащагъэлъэгъуагъ. Чъэ-пыогъум и 26-м ПэрэныкIо Чатибэ июбилейнэ пчыхъэзэ-хахъэу Лъэпкъ театрэм щы-лэштми ар щытлэгъушIт.

Джыри ытхышт

Апэрэ пьесэм ятIонэрэри къыкIэлъыкIуагъ. Ар комедие, непэрэ щылэкIэм къыхэхыгъ. Шъхъэу фишIыгъэр «Сыфаеп къэсценэу, сы-фа-еп» — ащкIэ къэошIэ темэу къыхихыгъэр. Гъэзетэу «Адыгэ макъэм» къы-хеуты, театрэм и ритыгъ.

ИшэнкIэ Ч. ПэрэныкIор цыф гъэтилыгъ, теубытагъ иI, ылошт-ышIэщтымкIэ зыфэса-къыжы. Лъэшэу егъэлъапIэх ныбджэгъуныгъэр, гукIэгъур, шъыпкъэныгъэр. Спектаклэ дэгъу театрэм ыгъэуцугъэмэ, репертуарым кIэу адыгэ пье-сэ къыхэхъагъэмэ, къыхэхъэу ацэгъушIуки, сценэм къыды-

Къэгъэлъэгъонэу
«Тятэжъхэм яорэдхэм»
Ч. ПэрэныкIор хэлажъэ.

тетмэ гъэхъагъэ ашIыгъэмэ, ыгукIэ разэ мэхъу.

Тилъэпкъ театрэ ыцIэ къыгъэ-шъыпкъэжъэу, тигушъхэ кIуа-чIэ итрибунэ чанэу, тиньдэ-лъфыбзэ иджэмэкъэ Iэтыгъэу сыдигъокIи щытыным ыгукIи ышъхъэки афэгумэкIэу, ежъ фэлъэкIыштымкIэ къогъанэ ымы-шIэу театральнэ искусствэм зезытыгъэпэ цыф ПэрэныкIо Чатибэ. Ифэшъошэ шъыпкъэу итворческэ IофшIэн къыкIэ-кIуагъэх ищытхъуцIэ лъапIэ-хэр, медальхэу «За доблест-ный труд», «Адыгеим и Щыт-хъузахъ» зыфилохэрэр, Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм и Щытхъу тхылъ. Чатибэ ТэхъутэмыкIо районым ицIыф гъэшIуагъ.

Тыкыпшыгъуэу уигъэхъэгъа-кIэмэ тыкъажэ. Узфаер къыб-дэхъоу, уипсауныгъэ къыкIи-мычэу, уикъорэлъфхэм яна-сып къэлпэгъужъэу ущылэнэу, ашъхъагъ бэрэ уитынуэу тып-фэхъохъу, Чатибэ!

ШЪХЪАПЛЪЭКЪО Къэсэй.
Театровед.

Спектаклэу «О, си Тхь, къысфэгъэ-гъу!» зыфилоу сурэтгъыр къышIы-тырахыгъ.

ТИКОНЦЕРТХЭР

Адыгеим, Къэбэртэе-Бэлыкъарым язаслуженнэ артистэу, оредыло цэрылоу Дзыбэ Мыхьамэт ипчыхъэзэхьэ шэклогум и 24-м Мыекъуапэ шыкыуагъ. Къэралыгъо филармонием концертым щеплыгъэхэм гуахъо хагъотагъ.

Мэкъэгъэлу зимыщыкIэгъэ оредылу

Темыр Кавказым иреспубликэхэм, Краснодар краим, Адыгеим икъуаджэхэм къарыкыгъэхэр пчыхъэзэхьэмы щытлэгъугъэх. Урысыбзэкли, адыгабзэкли артистим къылогъэ оредхэр дискхэм атетхагъэхэу бэрэ зэхэтэхых, тямызэщэу

тшлогъэшлэгъонэу тядэлу. Дзыбэ Мыхьамэтрэ Адыгеим ыкли Къэрэцъе-Щэрджэсым язаслуженнэ артисткэу Нэчэс Анжеликэрэ ятворческэ зэпхыныгъэхэм заушъомбгъу. Анжеликэ ыусыгъэ оредхэм тамэ язытырэмэ Мыхьамэт ащыщ.

— Дзыбэ Мыхьамэт ипчыхъэзэхьэ хэм сигуапэу сахэлажъэ, тызэгъусэу оредхэр тэгъэжынчых, — къытилуагъ Нэчэс Анжеликэ. — Тимыльэпкъэгъухэр бэхьухэу тиконцертхэм зэрэплыхэрэм тегъэгъушэ.

Гъонэжыкыо Аскэрэ Мырзэ Дзэлщрэ зэдаусыгъэу «Къаглоба, къаглоба» зыфилорэр А. Нэчэсым къылуагъ. М. Дзыбэми Адыгеим икомполиторхэм бэшлагъэу

якълэмыпэ къычлэлыгъэхэм икIэрыкIэу тамэ аретыжы. «Дахэ сидунай», «Сикъуадж», фэшъафхэри ирепертуар хигъэхьагъэх.

— Оредхэм къэлоклэ хэхыгъэ къафэзгъотыгъэ цыфхэм зэхьэгъэхынхэу сыфай, — игупшысэхэм ташегъэгъуазэ Дзыбэ Мыхьамэт. — Тикомполиторхэм оред дэхабэ аусыгъ, ау ахэр макIэу тиконцертхэм ащэлух.

Усэхэр М. Дзыбэм ытхынэу фежъагъэгоп, оредышъохэм дахьыхы. Оред хъун зылъэкIышт усэм псынIкIэу гу лъетэ. Адыгэмэ афэгъэхьыгъэ оредэу ащ къылуагъэр музыкальнэ театрум къыцагъотынкли пшлэхэштэп. Лыхъужыныгъэм, пытагъэм, лъэпкъыр бгъэлъэплэн зэрэфаем оредыр афэгъэхьыгъэ. Артистхэр улэшыгъэх, язеклоклэ-шыкIэхэм тарихьыр нахъ куоу къалуатэ.

Пщынэо цэрылоу оредышъохэр зыусэу шылэр макIэп. Лыбзыу Аслъан тильэпкъэгъухэр зыщыпсэурэ хэгъэгъухэм ащашлэ.

Музыкантым зыми фэмыдэ еклолаклэхэр искусствэм къызэрэщыгъотырэм ишлуагъэклэ, ипщынэ дахэу «къегъэгъушылэ». М. Дзыбэм иконцертхэм ахэлэжьэныр шэнышлу фэхьугъ.

ТIэшъу Светланэрэ Мэкъулэ Руслъанрэ пчыхъэзэхьэхэр зэрэщэзэ, Дзыбэ Мыхьамэт цэрыло искусствэм зэрэщыгъугъэр, адыгабзэм изэгъэшлэн, игъэфедэн зэрэпыллыр хагъэунэфыкыгъ. Анахъэу къыхагъэщыгъэр мэкъэгъэлу зимыщыкIэгъэ артистэу зэрэщытыр ары.

Итворчествэ цыфмэ ягунэс.

М. Дзыбэм иконцерт шэклогум и 24-м филармонием шыкыуагъ. Тэ тызэрэщыгъуазэмкIэ, шэклогум и 25-м ятIонэрэ концертуу Мыекъуапэ щызэхьагъэми а зы нэбгырэхэр епллынхэм фэшI пэшлорыгъэшлэу билетхэр ащэфыгъагъэх. АщI искусствэм мэхьанэ щырымIэу щытэп. Мыхьамэт пщынэмкIэ оредышъор къызыхедзэм, икIэлэцIыкIуитIу пчэгум къызэрэщышлуагъэхэр, ышнахьыкIэу Айтэч пхъэкIычыр ылыгъэу къызэрэдежъыгъэр сыдым ымыуас!

Дунаим шашIэрэ оредэу «Синан» зыфилорэмкIэ Мыхьамэт иконцерт зэфашыжыгъ. Артистим янэу Марыет пчыхъэзэхьэхэм тыщылуагъ, тигуапэу нэпэелъ сурэтыр янэрэ ыкIорэ атетхыгъ. Ным нахъ лъапIэ щымылэу зылъытэрэ Дзыбэ Мыхьамэт лъэпкъхэм яартистэу тэлытэ, тырэгъушхо, искусствэм бэгъашIэ щыхъунэу, инасып зыдилэгъужьзэ щылэнэу Тхьэм тыфельэлэу.

Сурэтхэр концертым къыщытетхыгъэх.

ИСКУССТВЭР — ТИБАИНЫГЪ

Театрэхэр Мыекъуапэ щызэлукIэщтых

Шьолъырхэм ятеатрэхэм яфестивалэу «Наш меловой круг» зыфилорэр ятфэнэрэу Мыекъуапэ щызэхьащ. Шэклогум и 27-м къыщыублагъэу и 30-м нэс Адыгэ Республикэм и Лъэпкъ театрэу Цэй Ибрахьимэ ыцIэклэ щытым спектаклэхэр къыцагъэлъэгъоштых, искусствэм щытегушылэщтых.

Адыгэ Республикэм культу-рэмкIэ и Министерствэ, Уры-

сые Федерацием итеатральнэ юфышлэхэм я Союз, Адыгеим и Лъэпкъ театрэу И. Цэйм ыцIэклэ щытым Адыгэ-Абхъаз театрэхэм яфестиваль зэхьащ.

Къэбэртэе-Бэлыкъарым и Къэралыгъо театрэу А. Шэуджэн-цыкIум ыцIэклэ щытым шэклогум и 27-м фестивалыр къызэлукIышхэ, пшъэшъ дахэр зэрэтыгъурэм фэгъэхьыгъэ къэгъэлъэгъоным искусствэр зышлогъэшлэгъонхэр сыхьатыр 18.30-м еплъыштых.

Шэклогум и 28-м сыхьатыр 13-м Абазин къэралыгъо театрум «Ным ыгу» зыфилорэр, республикэм и Щэрджэс театрэ спектаклэу «Нысэр»

сыхьатыр 18.30-м къагъэлъэгъошх.

Темыр Осетием — Аланием и Къэралыгъо театрэ шэклогум и 29-м сыхьатыр 13-м «Любишь, не любишь» зыфилорэм тыригъэплъышт. Адыгэ Республикэм и Лъэпкъ театрэу И. Цэйм ыцIэклэ щытым бэмэ агу рыхьыгъэ спектаклэу «Лышлэжыыр» сыхьатыр 18.30-м къыгъэлъэгъошх. Ф. Лорка ипъесэу Емыж Мулиэт адыгабзэклэ зэридзэкIыжыгъэр режиссерэу ЕмкIужь Андзор ыгъэуцугъ.

Шэклогум и 30-м Къалмыкыим и Лъэпкъ театрэу Б. Басанговым ыцIэклэ щытым «О, Чууче! Чууче!» зыфилорэр сыхьатыр 12-м къыгъэлъэгъошх. Краснодар Академическэ театрэу М. Горькэм ыцIэклэ щытым спектаклэу «Текстыр» сыхьатыр 18.30-м къытышт.

— Фестивалыр гъэшлэгъон хушт, — къытилуагъ Адыгэ Республикэм и Лъэпкъ театрэу И. Цэйм ыцIэклэ щытым ихудоженнэ пашэу Шхьэлэхьо Светланэ. — Абхъазым купышхо къыкIышт. Спектаклэ къамыгъэлъэгъошхми, Абхъазым щыщхэр

зэхэщэн юфыгъохэм ахэлэжьэщтых. Титеатрэ илофшлагъэу «Лышлэжыыр» пчыхьитIум Мыекъуапэ къыщылъэгъэгъагъ. Шьолъырхэм ятеатрэхэм ялофышлэхэр тикьалэ гушылэгъу щызэфэхьыштых. Искусствэм зэфицэгъэ шьолъырхэм ятворчествэ тигъэзет инэкIубгъохэм къащытIотэшт.

Фестивалым шьукъеблагъэх, спектаклэхэм ыпкIэ альпышумытэу шьуапллын шьулъэкIышт.

Сурэтым итыр: **спектаклэу «Лышлэжыыр» тиартистхэм къагъэлъагъо.**

Зэхъышъагъэр ыкли къыдззыгъэкIырэр:

Адыгэ Республикэм лъэпкъ ЮфхэмкIэ, IэкIыб къэралхэм ащыпсэурэ тильэпкъэгъухэм адырIэ зэпхыныгъэхэмкIэ ыкли къэбар жьугъэм иамалхэмкIэ и Комитет Адресыр: ур. Крестьянскэр, 236

Редакциер зыдэшыIэр:

385000, къ. Мыекъуапэ, ур. Первомайскэр, 197.

Телефонхэр:

приемнэр: 52-16-79,

редактор шхьаIэм иапэрэ гуадзэр: 52-49-44,

редактор гуадзэр-пшэдэкIыж зыхьырэ секретары: 52-16-77.

E-mail: adygyvoice@mail.ru

Зышъаушыхьатыгъэр:

Урысые Федерацием хэутын ЮфхэмкIэ, телерадиокезэтынхэмкIэ ыкли зэлъыIэсыкIэ амалхэмкIэ и Министерствэ и Темыр-Кавказ чIыплэ гъэларышIапл, зэраушыхьатыгъэ номерыр **ПИ №ТУ23-00916**

Зыщыхаутырэр

ОАО-у «Полиграф-ЮГ», 385000, къ. Мыекъуапэ, ур. Пионерскэр, 268

ЗэкIэмкIи пчъагъэр

3250

Индексхэр

52161

52162

Зак. 995

Хэутыным узшыкIэтхэнэу щыт уахьтэр Сыхьатыр 18.00 ЗыщыкIэтхэгъэхэ уахьтэр Сыхьатыр 18.00

Редактор шхьаIэр

Дэрбэ Тимур

Редактор шхьаIэм иапэрэ гуадзэр

МэщIэкIэо Саид

Редактор шхьаIэм игуадзэр — пшэдэкIыж зыхьырэ секретары **Хьурмэ Хьусен**

НэкIубгъор зыгъэхьазырыгъэр ЕМТIЫЛЪ Нурбий.